

Instituutio nimeltä Juoksija

Urheiluun liittyviä lehtiä on tehty Suomessa suunnilleen niin kauan kuin maassamme on harrastettu kilpaurheilua. Monenlaista julkaisua on tullut ja mennyt. Varsinkin lajien erikoislehdet ovat olleet monesti lyhytikäisiä, mutta yksi on kuitenkin onnistunut saavuttamaan jo 40 vuoden iän.

Juoksija-lehti on säilyttänyt asemansa tuulisella lehtikentällä pitkälti intohimoisen asenteensa vuoksi. Lehden synty ajoittuu suomalaisen kestävyysjuoksun kultaisen 1970-luvun nousukauteen, jolloin Juha Väättäinen löi ensi tahdit V-linjan menestykselle elokuussa 1971.

Juoksuinnostusta oli helppo lietsoa, kun kansakunnan esikuvina olivat Lasse Viren, Pekka Vasala ja Martti Vainio. Unohtaa ei sovi myöskään Nina Holmenin hienoa voittoa Rooman EM-kisojen 3000 metrillä 1974 tai Pekka Päivärinnan maastojuoksun maailmanmestaruutta 1973.

Juoksijan perusti uudisraivaajahengessä ja minimaalisella budjetilla Tapio Pekola, jota voi pitää yhtenä erikoisimmista suomalaisen urheilujournalismin edustajista kautta aikojen. Pekolan monesti hyvinkin filosofiset jutut ovat jääneet takuuvarmasti jokaiselle lukijalle mieleen. Toisten mielestä hän on nero, toisten mielestä kajahtanut fanaatikko.

Jotain Pekolan ehdottomasta asennemaailmasta kertoo, että hän myöntää menettäneensä hetkellisesti työkykynsä vuonna 1984 Vainion dopingkärlyn vuoksi. Kuka muu urheilutoimittaja pystyy vastaavaan?! Merkillisimmillään lehti oli 1980-luvun puolivälissä Kari Ilmarisen persoonallisella päätoimittajakaudella. Artikkeleissa oli joskus niin vahva sisäpiirin jutustelun leima, että lukijan oli vaikea pysyä kärryillä.

Juoksijan historiaa ei voi käsitellä edes kolumnissa, jos ei mainitse toimittaja Matti Hannusta. Hänen intohimoiset ja perusteelliset artikkelinsa ovat olleet lehden suola vuodesta 1972 lähtien. Hannus on myös viimeisiä suomalaisen yleisurheilun kultakauden toimittajia, jotka ovat edelleen aktiivisesti rivissä.

Nykyään Juoksija on lähempänä urheilulehtien valtavirtaa kuin joskus villeimpinä vuosinaan. Silti lehdestä löytyy edelleen persoonallisia helmiä. Esimerkiksi juttusarja ”Miksi juoksen” on loistava. On ollut hienoa lukea, kun Jouni Hynysen kaltainen äijärokkari kertoo harrastuksestaan. On melkoisen vaikeaa kuvitella Kotiteollisuuden Hynysen juoksutrikoissa...

Tuoreimmassa numerossa Jokereiden kiekkopomo Jarmo Kekäläinen kertoo selvittäneensä maratonin alle kolmen tunnin. Kekäläinen sanoo, että ”en halua olla vain mukavuustilassa”. Voiko ikuisen urheilijan elämäntilafilosofian enää paketoita paremmin yhteen lauseeseen? Arvostus miestä kohtaan nousi silmissä! Juoksijalla on edelleen sanottavaa, vaikka maailma on muuttunut 40 vuodessa.

Julkaistu Pohjolan Sanomissa 9.4.2011